

Nunatsinni aatsitassarsiornermi uranimik aatsitassallu allanik ulorianartunik qinngorneratalinnik saniatigut tamakkiisumilluunniit piaasoqarsinnaalissanersoq pillugu innuttaasunik taasititsisoqarnissaanik siunnersuut, taasititsinissarlu sioqqullugu inuit ilisimasanik tamakkiinerusunik tunngavisseqqullugit arlaannaannut attuumassuteqanngitsumik suliamillu ilisimasaqarnermik illuinnaasiunngittumillu tunngaveqartumik paasititsiniaanerit aallarteqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Inuit Ataqatigiit Inatsisartuni ilaasortaatitai)

Akissuteqaat

(Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerinninneq

Naalakkersuisut sinnerlugit Inuit Ataqatigiit siunnersuuteqarnerannut qutsavigaakka.

Uranimik allanillu aatsitassanik qinngornernik ulorianartunik akulinnik aatsitassarsiorluni misissuinissamut piaanissamullu tunngatillugu akuersaanngilluinnarnissamut tunngaviusoq, 2013-imi ukiaanerani ataatsimiinnerup nalaani Inatsisartut aalajangiinerisigut, atorunnaarsinneqarpoq. Siunnersuutip aappassaanneerneqarnissaata tungaanut Inuit Ataqatigiit taamanili akuersaanngilluinnarnissamut tunngaviusup atorunnaarsinneqarnissaanut tunngatillugu innuttaasut taasitinneqarnissaat pillugu allannguutissatut siunnersuuteqarput.

Inuit Ataqatigiit allannguutissatut siunnersuutaat Inatsisartuni itigartinneqarpoq, taamanikkut Naalakkersuisuusut akuersaanngilluinnarnissamut tunngaviusup atorunnaarsinneqarnissaat pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutaat taperserneqarluni.

Kalaallit Nunaanni amerlanerussuteqartut oqartussaaqatigiippugut, qinersisartut inuit Inatsisartuni qinersisartut soqutigisaannik isumaginnissinnaanerpaasorisatik qinertarlugit. Tamanna aamma isumaqarpoq, qinersisartut Inatsisartuni ilaasortat, amerlanerussuteqartut tungaanniit akuersaanngilluinnarnissamut tunngaviusup atorunnaarsinneqarnissaanut tapersersuisut, qinersimagaat.

Akuersaanngilluinnarnissamut tunngaviusup atorunnaarsinneqarneraniilli marloriarluni Inatsisartunut qinersisoqarpoq, 2014-imi aammalu 2018-imi. Piffissami tassani urani pillugu innuttaasut taasitinneqarnissaannut tunngatillugu apeqqut arlaleriarluni oqallisigineqartarpoq. 2016-imi upernaakkut ataatsimiinnerup nalaani immikkoortut marluk urani pillugu innuttaasunik taasititsinissamik kissaateqarnermik imaqarput. Tamatigut siunnersuutit Inatsisartuni itigartinneqartarput.

Innuttaasunik taasititsinikkut suliassanik ataasiakkaanik aalajangiisarneq nunatsinni ileqqorinnginnatsigu, tamatumunnga tamanna piissusissamisoortumik nangissutaasutut

Naalakkersuisut isigaat. Tamatumunnga taarsiullugu naalakkersueriaatsitut amerlanerussuteqartut oqartussaaqatigiinnerat atorparput, tassani inatsisiniut, suliassanut ataasiakkaanut il.il. isummernissaq, qinersisartut Inatsisartut – Nunatsinni inatsisiortut - assaannut tunniuttarlugu. Qaqugu suullu tunngavigalugit innuttaasut taasitinneqartariaqaraluarnersut, 2016-imi ukiaanerani ataatsimiinnerup nalaani Inuit Ataqatigiinneersup Peter Olsen-ip innuttaasut taasitinneqarnissaat pillugu siunnersuutaa Inatsisartuni suliarineqarmat, Inatsisartut qulequtaq taanna sukumiisumik oqallisigaat.

Naalakkersuisut isumaqarput akuersaanngilluinnarnissap atorunnaarsinnejarnissaat pillugu apeqqutip politikkikkut isumagineqarnera ammasumik, kinaassusersiunngitsumik aammalu oqartussaaqatigiinneq eqqarsaatigalugu ingerlasimasoq.

Inatsisartut akuersaanngilluinnarnissap atorunnaarsinnejarnissaat pillugu aalajangiinissaat sioqqullugu, tamatuma nalaani, tamatumalu kingorna paasitsiniaanerit, innuttaasunik ataatsimiitsinerit il.il. ingerlanneqarput, aammalu uranimik isumannaatsumik aatsitassarsiorluni misissuineq piaanerlu pillugit najoqqtassat annertoorujussuit suliarineqarput, taakkualu soqutiginnittunit tamaginnit suli pissarsiarineqarsinnaapput.

Aammattaaq Naalakkersuisut aatsitassarsiorfissanut ataasiakkaanut piumasaqaataat ersarissorujussuupput: Aatsitassat suut kalluarneqarnersut apeqqutaatinnagu, inuit peqqissusaannut isumannaatsuunerannullu kiisalu avatangiisitsinntu pingortitamullu navianartorsiortsingitsumik piaarneqarsinnaasut, qulakkeerneqarsimassaaq. Tamannaamma assersuutigalugu uranitalinnut piaanissamut atuuppoq. Suliassaq isumannaallisaanerup, peqqinnissap avatangiisillu illersorneqarnissaannik pisariaqartumik imaqanngippat, suliassap aallartinneqarsinnaanissaanut Naalakkersuisut akuersisummiik tunniussissanngillat.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsisitsinni tamanna tunngaviusumik tunngaviuvoq, aammalu tunngaviusut taakkua Naalakkersuisut sulinermanni tunngavigaata.

Oqaatigineqareersutut, uranitalinnik piaanissaq pillugu innuttaasut taasitinnejarnissaannut oqartussaaqatigiinnikkut tunngavissaqartoq Naalakkersuisut isumaqanngillat. Kisiannili – uranimik aatsitassarsiorluni misissuinissamut piaanissamullu akuersisummut atugassaritaasut pillugit, aammalu qaqgukkut innuttaasunik taasitsinikkut apeqqut aalajangiiffigitinneqarpat inissamininnersoq – aalajangiinerit Inatsisartuni ukiut kingulliit ingerlaneranni pisimasut aallaavigalugit Naalakkersuisut sulipput.

Naalakkersuisut matuma siulianiittut tunngavigalugit, siunnersuut itigartinnejassasoq, inassutigaat.